

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 3To/75/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3123010863
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Hargaš
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2023:3123010863.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Hargaša a sudcov JUDr. Michala Eliaša a JUDr. Milana Straku, v trestnej veci proti obžalovanému A. B., nar. XX.XX.XXXX v A., bytom C. XXXX/XX, D., t. č. vo väzbe v Ústave na výkon väzby Ilava, pre zločin všeobecného ohrozenia podľa § 284 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona, na verejnom zasadnutí konanom dňa 05. októbra 2023, prejednal odvolanie prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 15. augusta 2023, sp. zn. 8T/47/2023 a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolanie prokurátora zamietá, pretože nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Trenčín zo dňa 15. augusta 2023, sp. zn. 8T/47/2023, bol obžalovaný A. B. uznaný vinným zo spáchania zločinu všeobecného ohrozenia podľa § 284 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

dňa 24.02.2023 od presne nezisteného času do 15.28 hod., v D. E. F. C., v bytom dome č. XXXX/XX, ktorého hodnota presahuje sumu 133.00,- Eur a ktorý obýva približne 100 ľudí, v byte č. XX na X. poschodí, ktorého vlastníkom je obvinený pod vplyvom alkoholu, pustil na svojom sporáku zn. Indesit nachádzajúcom sa v kuchyni 4 plynové horáky a v čase o 15.22 hod. zavolať na tiesňovú linku 112 s tým, že „má v byte pustený plyn a chce sa zabiť“, pričom po príchode hliadky Pohotovostnej motorizovanej jednotky Trenčín a po otvorení vchodových dverí do tohto bytu, držal v ruke zapaľovač zn. G. H. G. I., ktorý mu následne z dôvodu zabezpečenia bytového domu proti výbuchu vytrhnutý z ruky, nakoľko v priestoroch bytu a spoločných priestoroch chodby bol cítiť zápach plynu.

Za to bol okresným súdom odsúdený podľa § 284 odsek 1 Trestného zákona s použitím § 36 písmeno l), n), § 38 odsek 2,3,8, § 51 ods. 1, § 49 ods. 1 písm. a), § 39 ods. 2 písm. c) Trestného zákona k trestu odňatia slobody vo výmere 3 roky, výkon ktorého trestu bol obžalovanému podmienene odložený za uloženia skúšobnej doby probačného dohľadu 3 roky. Zároveň bolo okresným súdom obžalovanému uložené obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok v skúšobnej dobe probačného dohľadu.

Podľa § 73 ods. 2 písm. a), d), ods. 5 Trestného zákona okresný súd obžalovanému uložil aj ochranné psychiatrické liečenie aj protialkoholicky zamerané ústavnou formou.

Citovaný rozsudok okresného súdu nenadobudol právoplatnosť, pretože prokurátor podal proti nemu v zákonnej lehote odvolanie, ktoré zdôvodnil nasledovne:

„Samosudca Okresného súdu Trenčín pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu prihliadol na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce a poľahčujúce okolnosti, na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy (§ 34 odsek 4 Trestného zákona).

Vzhľadom k tomu, že obžalovaný sa priznal k spáchaniu žalovaného trestného činu, trestný čin úprimne oľutoval a napomáhal v objasnení predmetnej trestnej činnosti orgánom činným v trestnom konaní a súdu, čo sú poľahčujúce okolnosti v zmysle § 36 písmeno l) a písmeno n) Trestného zákona, na ktoré musí súd podľa § 38 odsek 2 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery prihliadať, a priťažujúca okolnosť nebola zistená žiadna, teda prevažuje pomer poľahčujúcich okolností, znížila sa horná hranica zákonom stanovenej výmery trestu odňatia slobody za zločin všeobecného ohrozenia podľa § 284 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona (4 roky až 10 rokov) o jednu tretinu podľa § 38 odsek 3 v spojení s § 38 odsek 8 Trestného zákona, teda horná hranica zákonom stanovenej výmery trestu odňatia slobody sa znížila na 8 rokov, čím prichádzalo do úvahy uloženie trestu odňatia slobody v rámci výmery až 4 roky až 8 rokov.

Po zvážení všetkých rozhodných skutočností dôležitých pre určenie druhu a výmery trestu s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu, osobu páchatel'a, charakter spáchaného úmyselného trestného činu súd upriamil pozornosť na vyššie uvedené poľahčujúce okolnosti, teda najmä plné doznanie sa obžalovaného k spáchaniu predmetnej trestnej činnosti, pričom tento postoj obžalovaného k svojej spáchanej trestnej činnosti je podľa názoru súdu dôležitým faktorom smerujúcim obžalovaného k jeho náprave. S prihliadnutím na túto poľahčujúcu okolnosť, doterajšiu beztrestnosť obžalovaného, a napokon skutočnosť, že obžalovaný spáchal predmetný trestný čin v stave podstatne, forenzne významne zmenšenej príčetnosti, pričom znalec z odboru Zdravotníctvo a farmácia, odvetvie Psychiatria skonštatoval, že alkohol, ktorý sa na zmenšení rozpoznávacích i ovládacích schopností podieľal, nebol ich jediným dôvodom, dospel súd za aplikácie ustanovenia § 39 odsek 2 písmeno c) Trestného zákona k záveru, že účel trestu podľa § 34 odsek 1 Trestného zákona bude v danom prípade naplnený uložením trestu odňatia slobody pod dolnou hranicou zákonnej trestnej sadzby v trvaní 3 roky s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu 3 roky spolu s probačným dohľadom a zároveň v súvislosti s posilnením výchovného účinku tohto podmieneného trestu súd uložil obžalovanému obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok v skúšobnej dobe probačného dohľadu. S poukazom na znalecký posudok z odboru Zdravotníctvo a farmácia, odvetvie Psychiatria súd obžalovanému uložil aj ochranné opatrenie, a to ochranné psychiatrické liečenie i protialkoholický zamerané ústavnou formou. Takto uložený trest spolu s ochranným opatrením je podľa názoru súdu svojím charakterom dostatočným, pre celkové dosiahnutie účelu trestu tak, ako je upravený účel trestu v zmysle § 34 odsek 1 Trestného zákona, t. j. dosiahnutie individuálno- preventívneho a s ním následne spojeného generálno-preventívneho účinku.

Výrok o treste, ktorým súd obžalovanému A. B. uložil trest odňatia slobody v trvaní 3 (tri) roky s podmieneným odkladom výkonu tohto trestu na skúšobnú dobu probačného dohľadu v trvaní 3 (tri) roky, však nezohľadňuje predovšetkým osobu páchatel'a, ktorý bol za relatívne krátke obdobie opakovane, celkovo 8 krát uznaný vinným z priestupkov, vo väčšine proti verejnému poriadku, pričom z popisu jednotlivých priestupkov je zrejmé, že sa ich A. B. dopustil pod vplyvom alkoholu.

Uložený trest, ktorý sa javí ako neprimerane mierny, takisto nezohľadňuje povahu a závažnosť samotného skutku, ktorým obžalovaný A. B. úmyselne vydal ľudí (obyvateľov bytového domu) do nebezpečenstva smrti alebo ťažkej ujmy na zdraví, resp. cudzí majetok do nebezpečenstva škody veľkého rozsahu.

V nadväznosti na vyššie uvedené je v súvislosti s osobou obžalovaného potrebné poukázať aj na jeho doterajšiu povest' a nebezpečnosť pre spoločnosť.

Obžalovanému bola v čase skutku nameraná hladina alkoholu v krvi 1,73 promile. Požitie alkoholu má u obžalovaného vplyv na správanie v zmysle potenciácie neprispôsobivého, neadaptovaného správania voči okoliu, ktoré môže mať a máva i agresívny charakter. Zo psychiatrického hľadiska, pobyt obžalovaného na slobode môže byť nebezpečný pokiaľ je obžalovaný pod vplyvom alkoholu.

Uvedené napokon okrem iného dokazujú aj stanoviská zástupcu vlastníkov bytov bytového domu XXXX na ul. C. J. D., ktoré sú súčasťou vyšetrovacieho spisu a z ktorých vyplýva, že sa A. B. obávajú aj susedia. Jeho správanie a konanie bolo označené ako dlhodobý problémový a obyvatelia označeného bytového domu sa cítia i naďalej v ohrození v prípade, že by sa A. B. do bytového domu vrátil. Pokus púšťať v bytovom dome plyn zo strany obžalovaného je údajne v bytovom dome už niekoľko rokov diskutovaná, nakoľko sa tým nikdy verejne netajil. Účelom trestu v zmysle § 34 odsek 1 Trestného zákona je zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatel'om tým, že sa mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Na uvedenú všeobecnú formuláciu upravujúcu postup súdu pri ukladaní trestu nadväzuje ustanovenie § 34 odsek 4 Trestného zákona, podľa ktorého pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliada najmä

na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Citovanými ustanoveniami Trestného zákona sa súd pri ukladaní trestu obžalovanému A. B. dôsledne neriadil.

S prihliadnutím na osobu páchatela a povahu a závažnosť skutku, je zrejmé, že trest uložený prvostupňovým súdom nie je u obžalovaného A. B. v úmere k osobe páchatela, ktorý má sklony k páchaniu protiprávnej činnosti, najmä pod vplyvom alkoholu kedy je dokonca nebezpečný pre spoločnosť, nezohľadňuje dostatočne individuálnu a generálnu prevenciu trestu, a teda trest v takomto trvaní nespĺní svoj účel v zmysle § 34 Trestného zákona. Funkciu a účel trestu by mohol splniť nepodmienečný trest odňatia slobody v polovici, resp. v hornej polovici trestnej sadzby. Jedine trest v takejto forme a výmere zohľadňuje všetky skutočnosti a kritériá rozhodné pre určenie druhu a výmery trestu podľa § 34 odsek 1, odsek 4 Trestného zákona.

V tomto prípade teda rozhodnutie súdu o uložení mierneho trestu nezohľadňuje dostatočne individuálnu a generálnu prevenciu trestu.

Navrhujem preto, aby podľa § 321 odsek 1 písmeno e) Trestného poriadku Krajský súd v Trenčíne zrušil predmetný rozsudok Okresného súdu Trenčín spisová značka 8T/47/2023, vyhlásený dňa 15.08.2023 v časti výroku o treste odňatia slobody voči obžalovanému A. B. a následne za použitia ustanovenia § 322 odsek 3 Trestného poriadku vo veci rozhodol a vymeral obžalovanému A. B. zákonný, primeraný a spravodlivý trest, a to trest odňatia slobody v trvaní 4 roky so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Zároveň navrhujem podľa § 60 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona obžalovanému uložiť trest prepadnutia zapaľovača zn. G. H. G. I., pričom podľa § 60 odsek 5 Trestného zákona sa vlastníkom prepadnutej veci stáva štát.“

Obžalovaný vo vyjadrení k odvolaniu prokurátora prostredníctvom obhajcu uviedol:

Dňa 11.09.2023 bolo obžalovanému prostredníctvom ustanoveného obhajcu doručené odôvodnenie odvolania prokurátora Okresnej prokuratúry Trenčín proti rozsudku Okresného súdu Trenčín, sp. zn. 8T/47/2023, vyhláseného dňa 15.08.2023 (ďalej len ako „Rozsudok“), ktorým prvostupňový súd uznal obžalovaného vinným zo spáchania zločinu všeobecného ohrozenia podľa § 284 ods. 1 písm. a) Trestného zákona v zmysle jeho výroku. Za tento skutok bol prvostupňovým súdom obžalovanému uložený trest odňatia slobody v trvaní troch rokov, ktorého výkon bol v zmysle § 51 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zákona podmiennečne odložený. Podľa § 51 ods. 2 Tr. zákona bola obžalovanému ustanovená skúšobná doba probačného dohľadu počas troch rokov. Podľa § 51 ods. 2 s použitím § 51 ods. 3 písm. b) Tr. zákona boli obžalovanému uložené obmedzenia spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok v skúšobnej dobe probačného dohľadu. Podľa § 73 ods. 2 písm. a), písm. d), ods. 5 Tr. zákona mu bolo uložené ochranné psychiatrické liečenie aj protialkoholický zamerané ústavnou formou.

Podaným odvolaním okresný prokurátor napáda Rozsudok v časti výroku o treste v neprospech obžalovaného, nakoľko uložený trest považuje za neadekvátny vzhľadom na jeho neprimeranú miernosť v pomere k povahe a závažnosti skutku ako aj charakteru osoby obžalovaného. Na základe toho má okresný prokurátor za to, že v tomto prípade rozhodnutie súdu o uložení mierneho trestu nezohľadňuje dostatočne individuálnu a generálnu prevenciu trestu.

Obžalovaný sa s predloženým odôvodnením odvolania okresného prokurátora oboznámil a prostredníctvom svojho obhajcu uvádza odvolaciemu súdu na vedomie svoje stanovisko.

II.

Obžalovaný sa nestotožňuje s podaným odvolaním v rozsahu dôvodov v ňom vymedzených, nakoľko Rozsudok ako celok i jeho výrok o treste považuje za vecne správny, primeraný a zákonný, a to z dôvodov uvedených nižšie.

Reflektujúc na podané odvolanie a jeho odôvodnenie považuje obžalovaný z pohľadu uloženia druhu a výmery trestu za zásadnú právnu okolnosť, ktorú zohľadnil aj prvostupňový súd, a to, že obžalovaný doposiaľ nebol ani raz trestne stíhaný, čo bolo preukázané v rámci dokazovania na podklade oboznámenia odpisu z registra trestov k osobe obžalovaného. Obžalovaný sa síce dopustil viacerých priestupkov, avšak všetky tieto priestupky možno z pohľadu spoločenskej nebezpečnosti hodnotiť ako menej závažné, nakoľko nesmerovali voči žiadnej osobe a ani majetku. Spáchané priestupky boli takmer výhradne priestupkami proti verejnému poriadku v zmysle ust. § 47 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch.

Z výpisu z ústrednej evidencie priestupkov Ministerstva vnútra Slovenskej republiky vyplýva, že obžalovaný bol priestupkovo riešený osemkrát, avšak predmetné priestupky boli riešené až na jednu výnimku napomenutím. Aj z tejto skutočnosti možno s poukazom na ust. § 12 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, abstrahovať, že z pohľadu závažnosti predmetných priestupkov najmä s ohľadom na spôsob ich spáchania a na ich následky, na okolnosti, za ktorých boli spáchané, na mieru zavinenia, na pohnútky a na osobu páchatel'a (obžalovaného), sa jednalo o menej závažné priestupky, ktoré postačovalo vyriešiť napomenutím (pokarhaním).

Obžalovaný však dodáva, že tieto priestupky boli spáchané takmer výhradne v dôsledku požitia alkoholických nápojov, resp. boli ich dôsledkom. K ich spáchaniu došlo prevažne na tom skutkovom základe, že osoba obžalovaného po požití alkoholických nápojov zaspala na verejnom priestranstve, pričom na základe upozornenia občanov alebo hliadkovej činnosti príslušníkovi PZ SR bola osoba obžalovaného prebudená a následne po napomenutí príslušníkov PZ SR opustila dotknuté verejné priestranstvo. Je potrebné zdôrazniť, že prvostupňový súd na tieto okolnosti dôsledne reflektoval a prihliadol, keď aj v záujme naplnenia generálnej a individuálnej prevencie trestu popri treste odňatia slobody uložil obžalovanému jednak ochranné psychiatrické liečenie s protialkoholickým zameraním ústavnou formou, a jednak mu uložil obmedzenia spočívajúce v zákaze požívania návykových látok vrátane alkoholických nápojov, a to po dobu trvania probačného dohľadu. V kontexte vyššie uvedeného možno preto dôvodne predpokladať, že počas výkonu uloženého ochranného opatrenia ústavnou formou a súčasného dodržiavania uložených primeraných obmedzení bude požívania alkoholických nápojov u osoby obžalovaného vylúčené, pričom okrem toho sa u osoby obžalovaného vytvoria predpoklady na odstránenie nadmerného požívania alkoholických nápojov a v spojení s tým dôjde aj k eliminácii prípadnej nebezpečnosti obžalovaného pre spoločnosť.

Obžalovaný ďalej poukazuje na závery dokazovania vykonané na hlavnom pojednávaní, na ktorom boli oboznámené závery znaleckého posudku z odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvie psychiatria č. 72/2023. Zo znaleckého skúmania duševného zdravia obžalovaného vyplynuli rovnako zásadné právne skutočnosti vo vzťahu k uloženiu druhu a výmere trestu. Podľa ustanovenej znaleckej organizácie bola schopnosť obžalovaného rozpoznať protiprávnosť jeho konania a spoločenskú závažnosť podstatne zmenšená. Rovnako boli obmedzené aj jeho schopnosti ovládať svoje konanie. V uvedených súvislostiach možno konštatovať, že rozpoznávacie a ovládacie schopnosti obžalovaného boli v čase spáchania skutku podstatne znížené, teda jednalo sa o prípad zmenšenej početnosti, pričom na tomto zmenšení sa nepodieľalo vylúčené len požitie alkoholických nápojov.

Obžalovaný je preto toho názoru, že prvostupňový súd postupoval vecne správne a zákonne, keď vyššie uvedené skutočnosti rozhodne pre uloženie druhu a výmery trestu hodnotil jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach a pristúpil podľa § 39 ods. 2 písm. c) Trestného zákona k aplikovaniu inštitútu mimoriadneho zníženia trestu pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zákona, trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatel'om tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život, a súčasne odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 4 Tr. zákona prvá veta, pri určovaní výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Vychádzajúc z vyššie citovaných normatívnych ustanovení je zrejmé, že prvostupňový súd sa v prejednávanej trestnej veci dôsledne riadil atribútmi rozhodnými pre uloženie primeraného trestu vo vzťahu k osobe páchatel'a/obžalovaného, povahe a závažnosti skutku, keď po zohľadnení poľahčujúcich okolností, ako i okolností zakladajúcich dôvody na uplatnenie inštitútu mimoriadneho zníženia trestu pristúpil k uloženiu trestu pod dolnú hranicu zákonnej trestnej sadzby v trvaní 3 roky s podmienčným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu 3 roky spolu s probačným dohľadom a zároveň v súvislosti s posilnením výchovného účinku tohto podmienčného trestu uložil obžalovanému obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov. Takto uložený trest v spojení s uložením ochranného opatrenia ústavnou formou nepochybne zodpovedá vyššie deklarovaným požiadavkám smerujúcim k tomu, aby bol uložený trest spôsobilý zabezpečiť nápravu samotného páchatel'a/obžalovaného, ako i ochranu spoločnosti vrátane vyjadrenia morálneho odsúdenia nad osobou obžalovaného, preto uložený trest spĺňa požiadavky generálnej i individuálnej prevencie trestu.

Obžalovaný v tejto súvislosti poukazuje na právny názor vyjadrený v uznesení Najvyššieho súdu SR, sp. zn.: 4To/3/2019, v zmysle ktorého osobu páchatel'a je potrebné hodnotiť vo všetkých súvislostiach a nemožno obísť ani možnosti jeho nápravy. Úsudok o možnosti nápravy páchatel'a si súd vytvára, či už

na základe hodnotenia povahy a závažnosti spáchaného trestného činu pri náležitom zhodnotení osoby páchatel'a. Možnosť nápravy páchatel'a konkretizuje jeho osobu vo všetkých zásadných súvislostiach. Primárne ide o stanovenie prognózy budúceho vývoja správania sa páchatel'a na základe objasnenia jeho osobnostných vlastností a ich spojitosti so spáchaným trestným činom vrátane vplyvu sociálnej mikroštruktúry. Záver súdu o možnosti nápravy páchatel'a musí byť pritom vždy v súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje, záujmom spoločnosti, štátu a občanom pred útokmi páchatel'ov trestných činov a výchovným pôsobením na ostatných členov spoločnosti. Pri ukladaní trestov je nutné vychádzať zo spojenia a vzájomnej vyváženosti dvoch princípov, a to princípu zákonnosti trestu a princípu individualizácie trestu. K uvedeným skutočnostiam je potrebné prihliadať pri ukladaní trestov vo všeobecnosti.

Obžalovaný tiež akcentuje, že zo znaleckého posudku z odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvie psychiatria č. 72/2023 vyplynulo, že pobyt obžalovaného na slobode nie je primárne nebezpečný pre spoločnosť, pretože netrpí endogénnou duševnou poruchou psychotického charakteru. Môže však byť nebezpečný, pokiaľ je pod vplyvom alkoholu. Na tieto závery tiež reflektoval prvostupňový súd, keď obžalovanému uložil ochranné opatrenie, a to ochranné psychiatrické liečenie a protialkoholické liečenie ústavnou formou. Požívanie alkoholických nápojov zo strany obžalovaného je teda vylúčené, nakoľko mu bolo uložené ochranné liečenie ústavnou formou a uložený zákaz požívania alkoholických nápojov či akýchkoľvek iných návykových látok. Vzhľadom na uvedené možno dôvodne predpokladať, že sa obžalovaný bude vyvarovať požívaniu alkoholických nápojov.

Podľa uznesenia Najvyššieho súdu SR, sp. zn.: 4To/3/2019 sa výmerou trestu pritom rozumie nielen určenie trestu v rámci sadzby tam, kde je trest takto kvantifikovaný, ale aj určenie rôznych modalít alebo obsahu trestov, ak je toto určenie vyhradené súdu. Rozpätie zákonom stanovenej trestnej sadzby umožňuje a zároveň ukladá súdu povinnosť individualizovať ukladaný trest. Súd je povinný vo výmere uloženého trestu zohľadniť všetky okolnosti uvedené v ustanovení § 34 ods. 4, 5 Trestného zákona.

Najvyšší súd SR vo svojom uznesení sp. zn.: 4Urtos/6/2020 konštatoval potrebu zavádzania alternatívnych trestov do právneho poriadku v nasledovnom kontexte. Tieto tresty boli chápané najmä ako tresty, nahrádzajúce trest odňatia slobody, pretože tento trest je veľmi často spojený s tzv. „prizonizáciou“, teda negatívnym vplyvom väzenského prostredia na odsúdených a na ich bezprostrednú budúcnosť po prepustení z väzby. Negatívne ovplyvnenie je zjavné nielen u odsúdených s dlhodobým trestom, ale aj v prípade krátkodobých trestov, pobyt vo väzení je totiž vo väčšine prípadov spojený so stratou zodpovednosti odsúdeného za seba samého, za svoje chápanie a za svoju budúcnosť. Odsúdený po prepustení z väzenia v určitej miere stráca schopnosť žiť na slobode bežným spôsobom života, stráca potrebné sociálne zručnosti a návyky, čo môže viesť k tzv. syndrómu „otáčavých dverí“, podľa ktorého prepustený nie je schopný života v normálnej spoločnosti nezaťaženej kriminálnou minulosťou. V mnohých prípadoch preto začne vyhľadávať taký typ prostredia, ktorý pozná a vie sa v ňom pohybovať, teda niektorú kriminálnu subkultúru. Tým sa pravdepodobnosť ním páchanej pokračovacej trestnej činnosti zvyšuje.

V kontexte uvedeného právneho názoru Najvyššieho súdu SR sa možno domnievať, že práve uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody ako navrhuje okresný prokurátor by mohlo u osoby obžalovaného vytvoriť predpoklady na to, aby sa obžalovaný po prepustení na slobodu opätovne uchýlil k požívaniu alkoholických nápojov a k opakovanému páchaniu trestnej činnosti, keďže jeho náprava a zaradenie do obvyklého spôsobu života by bola nepochybne zložitejšia ako pri podmienečnom odložení výkonu trestu odňatia slobody so súčasným uložením ochranných opatrení ústavnou formou.

S ohľadom na individualizáciu trestu sa preto javí ako opodstatnené a primerané, aby bol obžalovanému uložený trest pod dolnú hranicu zákonnej trestnej sadzby s podmienečným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu 3 rokov spolu s probačným dohľadom tak, ako to v rámci výroku o treste uskutočnil aj prvostupňový súd. K uloženiu ochranných opatrení pristúpil prvostupňový súd na základe záverov znaleckého skúmania duševného zdravia obžalovaného, preto takýto postup prvostupňového súdu možno tiež považovať za vecne opodstatnený a preukázaný, a teda aj zákonný.

III.

Na základe vyššie uvedených skutkových a právnych súvislostí obžalovaný považuje odvolaním napadnutý výrok o treste za vecne správny a zákonný, preto navrhuje, aby odvolací súd po preskúmaní veci tento rozsudok potvrdil a vydal nasledovné

uznesenie

podľa § 319 Tr. poriadku sa odvolanie okresného prokurátora ako nedôvodné zamieta.“

Na verejnom zasadnutí, konanom o podanom odvolaní, nadriadený prokurátor krajskej prokuratúry sa stotožnil s odvolaním, ako aj jeho písomnými dôvodmi a navrhol mu vyhovieť. Obhajca obžalovaného navrhol odvolanie prokurátora ako nedôvodné zamietnuť.

Krajský súd, ako súd odvolací, nezistiac dôvody pre rozhodnutie podľa § 316 Tr. por., na podklade podaného odvolania na verejnom zasadnutí preskúmal v rozsahu a z dôvodov podľa § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť výrokov napadnutého rozsudku okresného súdu o uloženom treste odňatia slobody, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Svoju prieskumnú povinnosť odvolací súd okrem vytykaných chýb zamerail aj na prípadné chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané, avšak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Na základe vykonania svojej prieskumnej povinnosti v uvedených zákonných medziach, odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie prokurátora nie je dôvodné.

Pokiaľ ide o správnosť postupu okresného súdu, ktorý predchádzal vydaniu odvolaním prokurátora napadnutých výrokov rozsudku okresného súdu o uloženom treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu, z obsahu odvolania prokurátora a jeho dôvodov vyplýva, že v podanom odvolaní nie sú vytykané chyby takéhoto procesného charakteru, pričom odvolací súd nezistil v postupe okresného súdu ani existenciu takýchto procesných chýb, v odvolaní nevytykaných, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 317 ods. 1 Tr. por.

Na základe preskúmania veci odvolací súd zistil, že obžalovaný urobil na hlavnom pojednávaní vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por., ktoré vyhlásenie okresný súd prijal podľa § 257 ods. 7 Tr. por. Na základe tohto postupu okresný súd rozhodol napadnutým rozsudkom o vine obžalovaného, ktoré rozhodnutie o vine je nenapadnuteľné odvolaním.

Preto prieskumná povinnosť odvolacieho súdu sa v tomto prípade nemohla vzťahovať na výroky o vine obžalovaného, ale predmetom posudzovania správnosti a zákonnosti mohli byť len odvolaním prokurátora napadnuté výroky o uloženom treste obžalovanému.

Na základe preskúmania správnosti samotných odvolaním prokurátora napadnutých výrokov rozsudku okresného súdu o treste odňatia slobody, uloženom obžalovanému, senát odvolacieho súdu dospel k záveru, že napadnuté výroky rozsudku okresného súdu sú správne a zákonné.

Pokiaľ ide o odvolanie prokurátora proti výrokom napadnutého rozsudku okresného súdu o uloženom treste obžalovanému, z obsahu jeho odôvodnenia, vyplýva, že prokurátor namietal existenciu väd podľa § 321 ods. 1 písm. e) Tr. por., teda že podmiennečný trest odňatia slobody uložený obžalovanému je neprimerane mierny.

Pokiaľ ide o odvolaním prokurátora namietanú neprimeranú miernosť podmiennečného trestu odňatia slobody obžalovanému, z odôvodnenia podaného odvolania nevyplývajú žiadne námietky vo vzťahu k skutkovým okolnostiam, ktoré viedli okresný súd k uloženiu predmetného trestu. Na základe preskúmania veci ani odvolací súd nezistil, že by okolnosti, z ktorých okresný súd vychádzal pri ukladaní trestu obžalovanému nemali oporu vo výsledkoch vykonaného dokazovania. Podstata odôvodnenia odvolania prokurátora podľa názoru odvolacieho súdu spočíva v tom, že podľa názoru prokurátora okresný súd nesprávne vyhodnotil okolnosť, že obžalovaný „bol doposiaľ 8 krát priestupkovo riešený“, ktorá okolnosť s poukazom na účel trestu podľa § 34 ods. 1 Tr. zák. odôvodňuje záver o neprimeranej miernosti obžalovanému uloženého podmiennečného trestu odňatia. V súvislosti s uvedeným odvolací súd považuje za potrebné poukázať na to, že vzhľadom na okolnosti vyplývajúce z odpisu z registra trestov nemožno vyvodiť ani len sklony obžalovaného k páchaniu trestnej činnosti, ktorú okolnosť okresný súd podľa názoru odvolacieho súdu zohľadnil v uložení podmiennečného trestu odňatia slobody.

Správnosti postupu okresného súdu nie je možné vytknúť ani úvahu o uložení trestu obžalovanému pod dolnú hranicu trestu ustanoveného Trestným zákonom za trestný čin, zo spáchania ktorého bol uznaný vinným. K takémuto postupu na základe skutočnosti, že obžalovaný spáchal trestný čin v stave zmenšenej príčetnosti a zistenej závislosti obžalovaného na alkohole, okresný súd priamo oprávňovalo ustanovenie § 39 ods. 2 písm. c) Tr. zák., ktoré je špeciálnym ustanovením k § 39 ods. 1 Tr. zák. Uvedené ustanovenie umožňuje súdu v takomto prípade uložiť trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby, ustanovenej Trestným zákonom, ak dospeje k záveru, že vzhľadom na zdravotný stav páchatela by bolo

možné za súčasného uloženia ochranného liečenia dosiahnuť ochranu spoločnosti aj trestnom kratšieho trvania, pričom v tomto prípade súd nie je dokonca viazaný ani obmedzeniami výšky trestu uloženého pod dolnú hranicu trestnej sadzby podľa ustanovenia § 39 ods. 3 Tr. zák.

S poukazom na to, že odvolací súd dospel k záveru o správnosti vyššie uvedených skutkových záverov okresného súdu, majúcich oporu vo vykonaných dôkazoch, stotožnil sa aj so záverom okresného súdu, podľa ktorého okresným súdom uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 roky za súčasného uloženia ochranného psychiatrického liečenia ústavnou formou, predpoklad trvania ktorého je v zmysle § 35 ods. 6 Tr. zák. dovtedy, kým sa nesplní jeho účel, je spôsobilým prostriedkom na dosiahnutie ochrany spoločnosti v súlade s ustanovením § 39 ods. 2 písm. c) Tr. zák. Preto odvolací súd nedospel k záveru o existencii odvolaním prokurátora uplatneného dôvodu odvolania podľa § 321 ods. 1 písm. e) Tr. por., teda že okresným súdom mal byť obžalovanému v prejednávanej veci uložený neprimerane nízky trest odňatia slobody.

Nad rámec úvah, ktoré viedli okresný súd k uloženiu trestu obžalovanému a ktoré odvolací súd považuje za správne, logické a dávajúce riadnu odpoveď na všetky otázky, rozhodné z hľadiska ukladania trestu obžalovanému, podľa názoru odvolacieho súdu v prospech správnosti odvolaním prokurátora napadnutých výrokov rozsudku okresného súdu hovorí aj okolnosť, ktorou je vyhlásenie obžalovaného o vine na hlavnom pojednávaní, ktoré vyhlásenie okresný súd prijal. Zároveň podľa názoru odvolacieho súdu právna kvalifikácia trestného činu, ktorý sa obžalovanému kladie za vinu, nekorešponduje so samotným skutkom. Odvolací súd je toho názoru, že skutok mal byť právne kvalifikovaný nie ako dokonaný trestný čin, ale len ako skutok spáchaný v štádiu pokusu.

Z tohto dôvodu odvolací súd dodáva, že okresný súd sa správne vysporiadal v zmysle § 34 ods. 4 Tr. zák. so všetkými okolnosťami prejednávanej trestnej veci, keď sa zaoberal aj osobou obžalovaného a jeho sklonmi k páchaniu trestnej činnosti ako aj skutočnosťou za akých okolností obžalovaný spáchal trestný čin, za čo v konečnom dôsledku správne ukladal podmienený trest odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby skutkovej podstaty trestného činu.

Pokiaľ ide o návrh zo strany prokurátora o rozhodnutí trestu prepadnutia veci a to konkrétne zapaľovača zn. G. H. G. I., tomuto návrhu podľa názoru odvolacieho súdu nebolo možné vyhovieť a to z dôvodu, že na okresnom súde nebolo zo strany prokurátora navrhnuté dokazovanie k danej veci. Nad rámec tohto je potrebné poukázať aj na celkovú cenu predmetného zapaľovača, ktorá sa pohybuje v radoch niekoľkých centoch. Podľa názoru odvolacieho súdu by prípadným uložením trestu prepadnutia takejto veci nemalo oporu v účele trestu podľa § 34 ods. 1 Tr. zák., nakoľko by takýto trest prakticky neznamenal žiadny postih vzhľadom na hodnotu veci. Zároveň takýto trest ani nezaistí ochranu spoločnosti vzhľadom na možnosť ľahkého zaobstarania si obdobnej veci.

Na základe uvedeného preto odvolací súd dospel k záveru, že trest uložený obžalovanému okresným súdom napadnutým rozsudkom v danom prípade nevykazuje znaky neprimeranej miernosti v zmysle § 321 ods. 1 písm. e) Tr. por.

Následne odvolací súd preskúmal správnosť a zákonnosť napadnutých výrokov rozsudku okresného súdu aj z hľadiska existencie prípadných chýb, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania.

Z tohto hľadiska odvolací súd považuje za potrebné poukázať na to, že podľa § 371 ods. 1 Tr. por. dovolanie možno podať, ak

- a) vo veci rozhodol nepríslušný súd,
- b) súd rozhodol v nezákonnom zložení,
- c) zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu,
- d) hlavné pojednávanie alebo verejné zasadnutie bolo vykonané v neprítomnosti obvineného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky,
- e) vo veci konal alebo rozhodol orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania,
- f) trestné stíhanie bolo vykonané bez súhlasu poškodeného, hoci jeho súhlas sa podľa zákona vyžaduje,
- g) rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom,
- h) bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa,

- i) rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť,
- j) bolo uložené ochranné opatrenie, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky,
- k) proti obvinenému sa viedlo trestné stíhanie, hoci bolo neprípustné,
- l) odvolací súd zamietol odvolanie podľa § 316 ods. 1, hoci na to neboli splnené zákonné dôvody, alebo zobral na vedomie späťvzatie odvolania obhajcom alebo osobou uvedenou v § 308 ods. 2 napriek tomu, že obvinený nedal výslovný súhlas na späťvzatie odvolania,
- m) pred podaním obžaloby generálny prokurátor zrušil právoplatné rozhodnutie prokurátora po lehote uvedenej v § 364 ods. 3,
- n) bol obvinenému uložený trest odňatia slobody na doživotie a súd rozhodol, že podmiennečné prepustenie z výkonu tohto trestu nie je prípustné.

Na základe preskúmania napadnutých výrokov rozsudku okresného súdu z uvedených dôvodov odvolací súd v prejednávacom prípade nezistil existenciu väd napadnutého rozsudku, uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por.

Podľa § 319 Tr.por. odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné. Keďže s poukazom na vyššie uvedené odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie prokurátora nie je dôvodné, rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasmi členov senátu v pomere 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.